Jesienne zabiegi na plantacji tytoniu

Po zakończeniu zbiorów liści tytoniu należy odpowiednio przygotować pole do okresu jesienno-zimowego. Prawidłowe wykonanie zabiegów agrotechnicznych ogranicza możliwość przetrwania patogenów i szkodników oraz poprawia warunki prowadzenia uprawy w kolejnym sezonie.

Usunięcie resztek pożniwnych

Bezpośrednio po zakończeniu zbiorów liści należy usunąć z plantacji pozostałości roślin tytoniu, w szczególności łodygi i części systemu korzeniowego. Na powierzchni jednego hektara może pozostawać nawet około 25 000 łodyg. Odpowiednio zagospodarowane resztki roślinne stanowią doskonałe źródło glebowej materii organicznej. Ich rozkład z udziałem mikroorganizmów glebowych, przyczynia się do wzbogacenia gleby w składniki pokarmowe takie jak azot, potas czy fosfor. Materia organiczna, a szczególnie stabilna frakcja organiczna adsorbuje i utrzymuje składniki odżywcze w postaci dostępnej dla roślin. Dodatkowo utrzymuje odpowiednią strukturę gleby i ogranicza ryzyko erozji.

Zdrowe, wolne od objawów chorób resztki pożniwne można rozdrobnić i wymieszać z wierzchnią warstwą gleby, co przyspieszy ich rozkład. Należy jednak pamiętać, że resztki roślin tytoniu mogą być również źródłem materiału infekcyjnego dla roślin uprawianych w kolejnym sezonie. Pozostawione na plantacji łodygi i korzenie mogą sprzyjać zimowaniu patogenów grzybowych i wirusowych, np.: wirusa mozaiki tytoniu, zgnilizny twardzikowej czy czarnej zgnilizny korzeni. Dlatego dokładne niszczenie resztek roślinnych jest ważnym elementem ograniczania presji chorób w kolejnym sezonie wegetacyjnym.

Pod koniec września, po zakończeniu zbiorów, zaleca się wykonanie przejazdu mulczerem, który dokładnie rozdrabnia nadziemne części roślin. Następnie wskazane jest zastosowanie grubera, umożliwiającego dodatkowe rozdrobnienie pozostałości korzeni oraz ich wymieszanie z wierzchnią warstwą gleby. Takie postępowanie ułatwia rozkład resztek i ogranicza możliwość przetrwania patogenów na plantacji

Likwidacja chwastów

Po zbiorze tytoniu należy zwrócić szczególną uwagę na chwasty pozostające na plantacji oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Mogą one stanowić konkurencję dla roślin następczych, a także być miejscem przetrwania i rozwoju niektórych patogenów i szkodników. Szczególne znaczenie ma ograniczanie chwastów utrzymujących się na plantacji do późnej jesieni. Mogą one stanowić miejsce żerowania i przetrwania wciornastka tytoniowca, który jest nosicielem wirusa brązowej plamistości pomidora na tytoniu (TSWV) ale także mszyc będących wektorem wirusa brunatnej nekrozy nerwów (PVY). Ograniczenie zachwaszczenia jesienią zmniejsza zatem liczbę potencjalnych miejsc bytowania szkodników i może przyczynić się do ograniczenia ich populacji przed rozpoczęciem kolejnego sezonu wegetacyjnego.

W przypadku dużego nasilenia występowania wciornastków i mszyc należy rozważyć wykonanie zabiegów ochrony, zgodnie z aktualnym programem ochrony tytoniu oraz obowiązującą rejestracją środków ochrony roślin. Aplikacja środków powinna obejmować nie tylko powierzchnię plantacji ale także jej bezpośrednie otoczenie, w tym miedze i pasma krzaków sąsiadujących z polem. Działanie to wymiernie ograniczy populacje owadów zimujących w pobliżu pola, a także zredukuje w następnym roku liczbę zakażonych wirusem insektów.

Jesienne ograniczanie populacji wciornastków i mszyc powinno obejmować również gospodarstwo, szczególnie miejscach suszenia, segregowania i przechowywania liści tytoniu. Odpowiednie działania

higieniczne w tych miejscach ograniczają możliwość przetrwania owadów i ich przeniesienia na plantacje w kolejnym sezonie

Do wykonania zabiegów ochrony tytoniu należy stosować wyłącznie dopuszczone środki chemiczne np.: Mospilan 20 SP, Los Ovados 200 SE, Tazonit 200 SL. Pełny wykaz środków ochrony tytoniu znajduje się na stronie https://www.agrofagi.com.pl/83,rosliny-wlokniste-zielarskie-przemyslowe

Zakup nasion i mycie sprzętu rolniczego

Ważnym elementem jesiennych przygotowań do nowego sezonu wegetacyjnego może być zakup wysokiej jakości materiału siewnego. Zaleca się zaopatrywanie w powierzchniowo odkażone i sprawdzone pod względem zdolności kiełkowania nasiona tytoniu. Użycie takiego materiału ograniczy występowanie infekcji przenoszonych wraz z nasionami.

W ochronie tytoniu przed chorobami grzybowymi i wirusowymi nie bez znaczenia pozostaje dezynfekcja sprzętu rolniczego, której celem jest eliminacja źródeł infekcji (Rycina 1). Regularne czyszczenie traktorów, pielników, opryskiwaczy itp. wydatnie zmniejsza ryzyko przenoszenia zarodników grzybów i wirusów.

Rycina 1. Mycie sprzętu rolniczego. Źródło: https://www.karcher.com/pl/professional/know-how-dla-profesjonalistow/czyszczenie-maszyn-rolniczych.html

Opracowano: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach